

Testsidor

Slimline minibibel

I detta pdf-dokument finner du några testidor ur Slimline minibibel med Svenska Folkbibelns översättning. Dokumentet visar innehållsförteckning samt de första kapitlen i första Mosebok där du ser bibellayouten, versreferenser och fotnoter. Sedan följer några sidor ur uppslagsdelen i slutet av bibeln.

OBS! Det är svårt att få en riktig uppfattning om textens storlek på datorskärmen. Du kan skriva ut sidorna på din egen skrivare, men tänk då på följande:

1. Sidorna du skriver ut har en bredd på 105 mm och längden är 155 mm. Om du har en linjal till hands kan du mäta den röda linjen nertill som är 100 mm lång. Om den stämmer med angivet mått är också textstorleken korrekt. Om inte, förmiska eller förstora utskriften tills måttet stämmer.

2. Beroende på din skrivares inställningar och vilket papper du skriver ut på kan kvaliteten på texten variera. Men den tryckta Bibeln har hög kvalitet på trycket.

Mer info på www.xpmedia.org.



100 mm

BIBELN

DEN HELIGA SKRIFT

Gamla och Nya testamentets kanoniska böcker



Svenska Folkbibeln

Svenska Folkbibeln Gamla testamentet

Delvis nyöversatt från grundtexten, delvis en revidering av 1917 års översättning
Copyright © 1998, Stiftelsen Svenska Folkbibeln, Stockholm

Svenska Folkbibeln Nya testamentet

Nyöversättning från grekiskan gjord i samarbete mellan
Stiftelsen Biblicum, Ljungby, och Stiftelsen Svenska Folkbibeln, Stockholm
Copyright © 1996, 1998, Stiftelsen Biblicum, Ljungby,
och Stiftelsen Svenska Folkbibeln, Stockholm

Parallellhänvisningar

Copyright © Thoralf Gilbrant

Uppslagsdel

Copyright © 2008, Stiftelsen Svenska Folkbibeln

Bibelläsningsplan

Copyright © 1988, Omega Publications

Huvudförlag:

XP Media
Hantverkarvägen 24
13644 Handen
Tel. 08 - 741 26 01
www.xpmedia.org

Printcorp, Vitryssland, 2012

ISBN 978-91-86683-08-5 (Konstskinn, svart med dragkedja)

ISBN 978-91-86683-07-8 (Konstskinn röd)

ISBN 9789186 683061 (Hård pärm, med tryckt omslag)

Gamla testamentet

1 Mos	Första Moseboken	11
2 Mos	Andra Moseboken	53
3 Mos	Tredje Moseboken	89
4 Mos	Fjärde Moseboken	114
5 Mos	Femte Moseboken	149
Jos	Josua	179
Dom	Domarboken	199
Rut	Rut	219
1 Sam	Första Samuelsboken	222
2 Sam	Andra Samuelsboken	248
1 Kung	Första Kungaboken	270
2 Kung	Andra Kungaboken	296
1 Krön	Första Krönikeboken	322
2 Krön	Andra Krönikeboken	346
Esra	Esra	374
Neh	Nehemja	382
Est	Ester	394
Job	Job	400
Ps	Psaltaren	421
Ords	Ordspråksboken	476
Pred	Predikaren	494
Höga V	Höga Visan	501
Jes	Jesaja	504
Jer	Jeremia	546
Klag	Klagovisorna	591
Hes	Hesekiel	597
Dan	Daniel	638
Hos	Hosea	650
Joel	Joel	657
Amos	Amos	659
Ob	Obadja	664
Jona	Jona	665
Mika	Mika	666
Nah	Nahum	670
Hab	Habackuk	672
Sef	Sefanja	673
Hagg	Haggai	675
Sak	Sakarja	677
Mal	Malaki	684

Nya testamentet

Matt	Matteusevangeliet	689
Mark	Markusevangeliet	720
Luk	Lukasevangeliet	740
Joh	Johannesevangeliet	772
Apg	Apostlagärningarna	796
Rom	Romarbrevet	826
1 Kor	Första Korintierbrevet	839
2 Kor	Andra Korintierbrevet	852
Gal	Galaterbrevet	860
Ef	Efesierbrevet	865
Fil	Filipperbrevet	869
Kol	Kolosserbrevet	872
1 Tess	Första Tessalonikerbrevet	875
2 Tess	Andra Tessalonikerbrevet	878
1 Tim	Första Timoteusbrevet	879
2 Tim	Andra Timoteusbrevet	883
Tit	Brevet till Titus	885
Filem	Brevet till Filemon	887
Hebr	Hebreerbrevet	888
Jak	Jakobs brev	897
1 Petr	Första Petrusbrevet	901
2 Petr	Andra Petrusbrevet	904
1 Joh	Första Johannesbrevet	907
2 Joh	Andra Johannesbrevet	910
3 Joh	Tredje Johannesbrevet	910
Jud	Judas brev	911
Upp	Johannes Uppenbarelse	912
	Uppslagsdel	927
	Kartor	993

Första Moseboken

Världens skapelse

1 ¹I begynnelsen skapade Gud himmel och jord.^{24, Ps 33:6, 102:26, Jes 45:18, Jer 32:17, Joh 1:1, 3, Kol 1:16, Hebr 11:3.}

²Jorden var öde och tom, och mörker var över djupet. Och Guds Ande svävade över vattnet.

³Gud sade: "Varde ljus!" Och det blev ljus.^{5 Mos 32:11, Ps 104:30, Ps 33:6, 9, 2 Kor 4:6.}

⁴Gud såg att ljuset var gott, och han skilde ljuset från mörkret.

⁵Gud kallade ljuset dag, och mörkret kallade han natt. Och det blev afton och det blev morgon. Det var den första dagen.

⁶Gud sade: "Varde mitt i vattnet ett valv som skiljer vatten från vatten!"

⁷Gud gjorde valvet och skilde vattnet under valvet från vattnet ovan valvet. Och det skedde så.

⁸Gud kallade valvet himmel. Och det blev afton och det blev morgon. Det var den andra dagen.

⁹Gud sade: "Vattnet under himlen skall samlas till en enda plats så att det torra blir synligt." Och det skedde så.

¹⁰Gud kallade det torra land, och vattensamlingen kallade han hav. Och Gud såg att det var gott.

¹¹Gud sade: "Jorden skall frambringa grönska och fröbärande örter. Frukträd, som efter sina slag bär frukt med frö i sig, skall växa upp på jorden." Och det skedde så.

¹²Jorden frambringade grönska, fröbärande örter efter sina slag och träd som efter sina slag bär frukt med frö i sig. Och Gud såg att det var gott.

¹³Och det blev afton och det blev morgon. Det var den tredje dagen.

¹⁴Gud sade: "Varde på himlavalvet ljus som skiljer dagen från natten! De skall vara tecken som utmärker särskilda tider, dagar och år,

¹⁵och de skall vara ljus på himlavalvet som lyser över jorden." Och det skedde så.

¹⁶Gud gjorde de två stora ljusen, det större att härskas över dagen och det mindre att härskas över natten, likaså stjärnorna.

¹⁷Han satte dem på himlavalvet till att lysa över jorden,

¹⁸till att härskas över dagen och natten och till att skilja ljuset från mörkret. Och Gud såg att det var gott.

¹⁹Och det blev afton och det blev morgon. Det var den fjärde dagen.

²⁰Gud sade: "Vattnet skall vimla av levande varelser, och fåglar skall flyga över jorden under himlavalvet."

²¹Och Gud skapade de stora havsdjuren och alla levande varelser som rör sig i vattnet och som vattnet vimlar av, alla efter deras slag, likaså alla bevingade fåglar efter deras slag. Och Gud såg att det var gott.

²²Gud välsignade dem och sade: "Var fruktsamma och föröka er och uppfyll vattnet i haven. Också fåglarna skall föröka sig på jorden."

²³Och det blev afton och det blev morgon. Det var den femte dagen.

²⁴Gud sade: "Jorden skall frambringa levande varelser efter deras slag, boskapsdjur, kräldjur och jordens vilda djur efter deras slag." Och det skedde så.

²⁵Gud gjorde jordens vilda djur efter deras slag, boskapsdjuren efter deras slag och alla kräldjur på marken efter deras slag. Och Gud såg att det var gott.

²⁶Gud sade: "Låt oss göra människor till vår avbild, till att vara lika oss. De skall råda över fiskarna i havet och över fåglarna under himlen, över boskapsdjuren och över hela jorden och över alla kräldjur som rör sig på jorden."

²⁷Och Gud skapade människan till sin avbild, till Guds avbild skapade han henne, till man och kvinna skapade han dem.

²⁸Gud välsignade dem och sade till dem: "Var fruktsamma och föröka er och uppfyll jorden! Läggen under er och råd över fiskarna i havet, över fåglarna under himlen och över alla djur som rör sig på jorden!"

²⁹Och Gud sade: "Se, jag ger er alla fröbärande ört-er på hela jorden och alla träd med frukt som har frö. Detta skall ni ha till föda."

³⁰Men åt alla djur på jorden, åt alla fåglar under himlen och åt allt som krälar på jorden, åt allt som har liv ger jag alla gröna örter till föda." Och det skedde så.

³¹Gud såg på allt som han hade gjort, och se, det var mycket gott. Och det blev afton och det blev morgon. Det var den sjätte dagen.

2 ¹Så fullbordades himlen och jorden med hela sin härskara.

²På sjunde dagen hade Gud fullbordat sitt skapelse-

Första Moseboken – Genesis ("ursprung"). Enligt äldre judisk och kristen tradition, grundad på GT och NT, är de fem Moseböckerna skrivna av Mose, som levde omkring 1526-1406 f. Kr. Efter en inledning om världens skapelse (1:1-2:3) skildras den fortsatta historien i tio huvudsnitt. De fem första (2:4-11:26) skildrar urhistorien: Människan i lustgården, hennes avfall från Gud och löftet om en frälsare, människornas tillagande ondska som leder till Guds dom, syndafloden och Guds förbund med Noa, Babels torn, språkförbristningen och människornas spridning över jorden samt Semis släktavla fram till Abraham. De fem sista (11:27-50:26) handlar om hur det utvalda gudsfolket, Israel, får sin ringa början genom patriarkerna Abraham, Isak, Jakob, och Josef (som dog omkring 1805 f. Kr.).

1:1 himmel och jord Ordagrant: "himmelarna och jorden".

verk. Han vilade på sjunde dagen från hela det verk som han hade gjort. ^{2 Mos 20:8-11, 31:17, Hebr 4:4.}
³Gud välsägnade den sjunde dagen och helgade den, ty på den dagen vilade han från allt sitt verk som han hade skapat och gjort. ^{2 Mos 20:11.}

I. HIMLENS OCH JORDENS FORTSATTNA HISTORIA 2:4-4:26

⁴Detta är himlens och jordens fortsatta historia sedan de skapats, då när HERREN Gud hade gjort jord och himmel.

⁵Det växte ännu ingen buske på jorden och ingen ört hade ännu skjutit upp ur marken. Ty HERREN Gud hade inte låtit det regna på jorden och det fanns ingen människa som kunde bruka den.
⁶Men en dimma steg upp från jorden och vattnade hela marken.

⁷Och HERREN Gud formade människan av stoft från jorden⁸ och blåste in livsande i hennes näsa. Så blev människan en levande själ. ^{1:27, 3:19, 1 Kor 15:47.}

⁸HERREN Gud planterade en lustgård i Eden, österut, och satte där människan som han hade format.

⁹Och HERREN Gud lät alla slags träd som var livgivande att se på och goda att äta av växa upp ur marken. Livets träd liksom trädet med kunnskap om gott och ont satte han mitt i lustgården. ^{1 Mos 3:22, Ords 3:13, 18, Upp 2:7, 22:2.}

¹⁰Från Eden gick en flod ut som vattnade lustgården och som sedan delade sig i fyra huvudgrenar.¹¹ Den första heter Pison. Det är den som flyter runt hela landet Havila, där det finns guld.
¹²Guldet i det landet är gott och där finns också bdeliullmharth och onyxsten.

¹³Den andra floden heter Gihon. Det är den som flyter runt hela landet Kush.
¹⁴Den tredje floden heter Hiddekel. Det är den som flyter öster om Assur. Den fjärde floden är Eufrat.

¹⁵HERREN Gud tog mannen och satte honom i Edens lustgård för att han skulle odla och bevara den.
¹⁶Och HERREN Gud gav mannen denna befällning: "Du kan fritt äta av alla träd i lustgården,

¹⁷men av trädet med kunnskap om gott och ont skall du inte äta, ty den dag du äter av det skall du döden dö." ^{1 Mos 3:21, 6:23, 1 Tim 5:6, Jak 1:15.}

¹⁸HERREN Gud sade: "Det är inte bra för mannen att vara ensam. Jag skall göra en medhjälpare åt honom, en som är hans like." ^{1 Kor 11:9.}

¹⁹HERREN Gud hade format alla markens djur och alla himlens fåglar av jord. Han förde fram dem till

mannen för att se vad han skulle kalla dem. Så som mannen kallade varje levande varelse, så skulle den heta.

²⁰Och mannen gav namn åt alla boskapsdjur, åt himlens fåglar och åt alla markens vilda djur. Men åt mannen fanns ingen medhjälpare som var hans like.

²¹Då lät HERREN Gud en tung sömn falla över mannen, och när han hade somnat tog han ut ett av hans revben och fyllde dess plats med kött.

²²Och HERREN Gud formade en kvinna av revbenet som han tagit av mannen och förde henne fram till honom. ^{1 Kor 11:8, 1 Tim 2:13.}

²³Mannen sade: "Denna är nu ben av mina ben och kött av mitt kött. Hon skall heta kvinna, ty av man har hon tagits."

²⁴Därför skall en man lämna sin far och sin mor och hålla sig till sin hustru, och de skall bli ett kött. ^{Mat 19:5, Mark 10:7-8, Ef 5:31.}

²⁵Och mannen och hans hustru var båda nakna utan att blygas för varandra. ^{3:7.}

Syndafallet

³Men ormen var listigare än alla markens djur som HERREN Gud hade gjort. Han sade till kvinnan: "Har Gud verkligen sagt: Ni får inte äta av alla träd i lustgården?" ^{2 Kor 11:3, Upp 12:9.}

⁴Kvinnan svarade ormen: "Vi får äta av frukten från träden i lustgården, ^{2:16-17,}

⁵men om frukten på det träd som står mitt i lustgården har Gud sagt: 'Ät inte av den och rör inte vid den, ty då kommer ni att dö.'" ^{2:16-17,}

⁶Då sade ormen till kvinnan: "Ni skall visse inte dö!
⁷Men Gud vet att den dag ni äter av den skall era ögon öppnas, så att ni blir som Gud med kunnskap om gott och ont."

⁸Och kvinnan såg att trädet var gott att äta av och en fröjd för ögat. Trädet var lockande eftersom man fick förstånd av det, och hon tog av frukten och åt. Hon gav också till sin man som var med henne, och han åt. ^{1 Tim 2:14, Jak 1:14-15, 1 Joh 2:16.}

⁹Då öppnades ögonen på dem båda, och de märkte att de var nakna. Och de fäste ihop fikonlöv och gjorde höftskynten åt sig. ^{2:25.}

¹⁰Vid kvällsbrisen hörde de HERREN Gud vandra i lustgården. Och mannen och hans hustru gömde sig för HERREN Guds ansikte bland träden i lustgården.

¹¹Men HERREN Gud kallade på mannen och sade till honom: "Var du här?"

¹²Han svarade: "Jag hörde ljudet av dig i lustgården och blev fröskräckt eftersom jag är naken. Därför gömde jag mig."

¹³Då sade han: "Vem har berättat för dig att du är naken? Har du ätit av det träd som jag förbjöd dig att äta av?"

¹⁴Mannen svarade: "Kvinnan som du har satt vid min sida, hon gav mig av trädet, och jag åt."

¹⁵Då sade HERREN Gud till kvinnan: "Var är det du har gjort? Kvinnan svarade: "Ormen förelode mig och jag åt." ^{3:4, 2 Kor 11:3.}

Syndafallets följd

¹⁶Då sade HERREN Gud till ormen: "Eftersom du har gjort detta, skall du vara förbannad bland alla boskapsdjur och vilda djur. På din buk skall du gå, och jord skall du äta så länge du lever.

¹⁷Jag skall sätta fiendskap mellan dig och kvinnan och mellan din avkomma och hennes avkomma. Han skall krossa ditt huvud¹⁸ och du skall hugga honom i hälarna." ^{Rom 16:20, Hebr 2:14-15, 1 Joh 3:8.}

¹⁹Till kvinnan sade han: "Jag skall göra din möda stor när du blir havande. Med smärta skall du föda dina barn. Till din man skall din lust vara, och du skall råda över dig." ^{1 Kor 14:34, Ef 5:22, 1 Tim 2:11-12, 15, 1 Petr 3:1.}

²⁰Till Adam sade han: "Du lyssnade på din hustru och åt av det träd om vilket jag beföll dig. Du skall inte äta av det. Därför skall marken vara förbannad för din skull. Med möda skall du livnära dig av den så länge du lever.

²¹Törne och tistel skall den bära åt dig och du skall äta av markens ört.

²²I ditt anlètes svett skall du äta ditt bröd till dess du vänder åter till jorden, ty av den har du tagits. Jord är du, och jord skall du åter bli." ^{2:7, 18:27, Ps 90:3, 104:29, Pred 12:7, 1 Tes 3:10.}

²³Mannen gav sin hustru namnet Eva,²⁴ ty hon blev moder till allt levande.

²⁵Och HERREN Gud gjorde kläder av skinn åt Adam och hans hustru och klädde dem.

²⁶HERREN Gud sade: "Se, människan har blivit som en av oss med kunnskap om gott och ont. Hon får nu inte råka ut handen och även ta av livets träd och så äta och leva för evigt."

²⁷Och HERREN Gud sände bort dem från Edens lustgård, för att de skulle bruka jorden som de tagits från.

²⁸Han drev ut människan, och öster om Edens lustgård satte han keruberna och det flammande svärdets lågor för att bevara vägen till livets träd.

31:15 Här ges det första löftet om seger över ormen – dvs djävulen (Upp 12:9). Segern, kvinnans "avkomma", presenteras efterhand närmare, i Första Moseboken som Abrahams, Isaaks och Jakobs avkomma. I Paulus text som både Davids son och Davids Herre, i Jesaja som jungfruns son och tändningen från Isais rot, i Mikä som den evige som kvinnan skall föda i Betlehem.
3:20 Eva Hebr. "Chava", som bör ihop med de hebreiska orden för "leva" och "liv".
4:1 Kändt Det hebreiska ordet för "känna" har ofta innebörden "ha nära genskap med, ha intimitet umgänge med", se också 1 Mos 4:17, 25, 19:5, 8, 24:16, 38:26, Dom 19:22, 25.
4:16 I sin *HERRENS* Annan översättning: "HERRENS hjälpa", eller "nämligen HERRENS man", dvs den som HERREN utlovat i 3:15.
4:8 Den samaritanska grundtexten och de äldre översättningarna tillger efter: "Abel". "Lät oss gå ut på marken".
4:13 *Förlåtans* Annan översättning: "bäras".

Kain och Abel

⁴Mannen kände sin hustru Eva, och hon blev havande och födde Kain. Då sade hon: "Jag har fått en man från HERREN."

⁵Hon födde ännu en son, Abel, Kains bror. Abel blev herde och Kain blev åkerbrukare.

⁶Efter en tid hade sig Kain bra fram en offergåva åt HERREN av markens gröda.

⁷Även Abel bra fram sin gåva av det förstfödda i sin hjord, av djurens fett. Och HERREN såg till Abel och hans offer, ^{2 Mos 34:19, Hebr 11:4.}

⁸Men till Kain och hans offer såg han inte. Då blev Kain mycket vred och hans blick blev mörk.

⁹Och HERREN sade till Kain: "Varför är du vred och varför är din blick så mörk?"

¹⁰Är det inte så att om du gör det som är gott, ser du frimodigt upp, men om du inte gör det som är gott, då lurar synden vid dörren. Den har begär till dig, men du skall råda över den." ^{Job 11:14-15, Rom 6:12, 16.}

¹¹Kain talade med sin bror Abel,¹² och medan de var ute på marken överföll Kain sin bror och dödade honom. ^{Mat 23:35, 1 Joh 3:12.}

¹³Och HERREN sade till Kain: "Var är din bror Abel?" Han svarade: "Jag vet inte. Skall jag hålla reda på min bror?"

¹⁴Då sade han: "Vad har du gjort? Hör, din brors blod ropar till mig från marken!" ^{9:6, Hebr 12:24.}

¹⁵Nu är du förbannad mer än den jord som har öppnat sin mun för att ta emot din brors blod av din hand.

¹⁶När du brukar jorden skall den inte längre ge dig sin gröda. Kringflackande och hemlös skall du vara på jorden."

¹⁷Kain sade då till HERREN: "Mitt brott är för stort för att förlätas."

¹⁸Se, i dag driver du mig bort från åkerjorden, och jag är dold för ditt ansikte. Kringflackande och hemlös kommer jag att vara på jorden, så att vem helst som träffar på mig kan döda mig." ^{3:24, Job 15:20.}

¹⁹Men HERREN sade till honom: "Kain skall bli hämnad sjufallt, vem som än dödar honom." Och HERREN satte ett tecken på Kain så att ingen som träffade på honom skulle döda honom.

²⁰Så gick Kain bort från HERRENS ansikte och bodde på landet Nod, öster om Eden.

Kains släktavla

¹⁷Kain kände sin hustru och hon blev havande och födde Hanok. Och Kain byggde en stad och kallade den Hanok efter sin son.

2:4 *fortsatta historia* "ulelehd", ett uttryck som anknuter till det föregående, här skapelsen (1:1 - 2:3), och redogör för dess fortsättning. Efter den första fortsättningshövningen (2:4 - 4:26) består Första Mosebok av ytterligare sju delar.

2:4 *Herrens* när gudsnamnet JHVH står i grundtexten skrivs HERREN med stora bokstäver. Grundtexten anger att gudsnamnet inte skall uttalas utan anges med ersättningsordet "Adonaj", som betyder Herren. Också NT använder ersättningsordet "Herrens" när man menar "namnet över alla namn" (Fil 2:9). Jfr noterna till Joh 8:24 och Rom 10:9.

2:7 *människan* ... jorden Hebr. "adam" ... "adamä".

2:23 *kvinna* ... men Hebr. "ish-sha" ... "ish".

3:1 *alle Annas översättning*: "någöt".

Uppslagsdel

BIBELN

Råd till bibelläsaren	928
Bibels tillkomst och inspiration	929
Vad säger Bibeln om sig själv?	931
Kända bibelberättelser	932
Rubrikindex	933
Bibelläsningsplan	951
Bibels år	954
Bibels kronologi	955

TROSBEKÄNNELSEN

Den apostoliska trosbekännelsen	956
---------------------------------------	-----

GUD FADERN

Guds namn och titlar	957
Guds egenskaper	958

JESUS KRISTUS

Jesu namn och titlar	960
Jesu liv	962
Jesu i Gamla testamentet	963
Jesu liknelser	964
Jesu underverk	965

DEN HELIGE ANDE

Den helige Andes namn och titlar	966
Den helige Andes verk	967
De troendes namn och titlar	968
Frälsningen	969

Sakupplysning	970
---------------------	-----

Ämnesindex	971
------------------	-----

Persongalleri	985
---------------------	-----

Platsregister	990
---------------------	-----

Kartor	993
--------------	-----

BIBELN

Råd till bibelläsaren

Bibeln är en kulturskatt fylld av spännande berättelser, vacker poesi och intressant historia, och den kan med stor behållning läsas på denna nivå av vem som helst.

Men Bibels egentliga syfte är att lära oss sanningen om livet: vem Gud är, vilka vi är och hur vi finner frälsningen genom Jesus Kristus. Detta djupare perspektiv öppnar sig för den som tar emot Bibeln "inte som ett ord från människor utan som Guds eget ord" (1 Tess 2:13).

Här följer några vägledande råd för din bibelläsning:

- **Kom med respekt till Guds ord.** Var redo att lyssna och lära.

- **Ge av din tid.** En stilla ande har lättare att ta emot andlig sanning (Ps 46:11). För många hjälper det med en regelbunden andaktstid, exempelvis på morgonen innan dagen börjar eller senare på kvällen.

- **Be om den helige Andes vägledning.** När du läser Ordet är Gud där vid din sida, redo att förklara och uttolka. Herren Jesus sade att "när han kommer, sanningens Ande, då skall han föra er in i hela sanningen" (Joh 16:13).

- **Be också om ett mottagligt hjärta** (Matt 13). Du kan be med psalmistens ord: "Öppna mina ögon, så att jag ser undren i din undervisning" (Ps 119:18).

- **Läs systematiskt.** Bibels böcker hänger alla ihop i ett mäktigt sammanhang, och slumpvis läsning ger inte den fulla insikten i Skriftens budskap. Följ gärna bibelläsningsplanen på sid 951.

- **Börja med de enklare böckerna först.** Ett förslag kan vara att börja med evangelierna och breven i Nya testamentet (NT) innan man går in på Gamla testamentet (GT). Oklara texter blir begripliga utifrån tydliga, GT förstås i ljuset av NT.

- **Variera din läsning.** Ibland lämpar sig en översiktlig läsning, ibland vill man gå på djupet med en enda vers tills den uppenbarar hela sitt rika innehåll.

- **Lär dig viktiga verser utantill.** Ord av tröst kan på så sätt bli ett med din själ. Det är en förmån att i vardagslivet kunna möta svårigheter, vägval och frestelser med "Andens svärd som är Guds ord" (Ef 6:17).

- **Ta till dig Guds ord personligen.** Det är skrivet till dig från den Gud som säg dig innan du ens var född (Ps 139:16). Finn beröringspunkterna med ditt eget liv, tala med Gud om det du läser, låt det påverka dina tankar, värderingar och prioriteringar.

- **Låt det du läst bli levande i din vardag.** "Var ordets görare, inte bara dess hörare" (Jak 1:22, se även 1:23f). Bibeln är given för att "guds-människan skall bli fullt färdig, väl rustad för varje god gärning" (2 Tim 3:17).

Bibels tillkomst och inspiration

Ett grundtema i Bibeln är att Gud som skapat människan också uppenbarar sig för henne. Det har han gjort exempelvis genom skapelsen (Ps 19:2f, Apg 14:15f, Rom 1:19f), samvetet (Rom 2:15) och en längtan som är nedlagd i människans hjärta (Pred 3:11). Detta brukar kallas den allmänna uppenbarelsen.

Men eftersom människan vänt sig bort från Gud är den allmänna uppenbarelsen inte tillräcklig för att lära känna Gud och finna vägen tillbaka till gemenskapen med honom (Pred 3:11, Rom 1:21f). Denna frälsning förmedlas endast genom den särskilda uppenbarelsen i Guds ord.

Profeterna

Därför utvalde Gud ett folk till att ta emot hans budskap till människan. Bland Israels folk upprättade han profeter som Mose, David och Jesaja (2 Mos 3:15f, 2 Sam 23:2, Jes 1:1) för att förmedla hans ord och hans löften om den kommande frälsningen. Bibeln vittnar att "ingen profetia i Skriften har kommit till genom egen utläggning. Ty ingen profetia har burits fram genom någon människas vilja, utan ledda av den helige Ande har människor talat vad de fått från Gud" (2 Petr 1:21). Profeternas ord och skildringar av Guds gärningar bland människorna samlades i de heliga Skrifter som idag bär namnet Gamla testamentet. Dessa Skrifter värdades ömt och förelästes varje sabbat i den judiska gudstjänsten (Luk 4:16f).

Jesus Kristus

När så Moses och profeternas Skrifter hade lästs bland folket i hundratals år kom den tid då deras förutsägelser skulle gå i uppfyllelse: Jesus Kristus, Guds eviga Ord (Joh 1:1), trädde fram som människa. Nya testamentet berättar: "Sedan Gud i forna tider många gånger och på många sätt hade talat till fäderna genom profeterna, har han nu i den sista tiden talat till oss genom sin Son" (Hebr 1:1-2). Herren Jesus sade: "De ord som jag har talat till er är Ande och liv" (Joh 6:63). "Himmel och jord skall förgå, men mina ord skall aldrig förgå" (Luk 21:33).

I sin undervisning bejakade Jesus helt och fullt den tidigare uppenbarelsen i Gamla testamentet som sin Faders ord och betonade dess vittnesbörd om honom: "Allt måste uppfyllas som är skrivet om mig i Mose lag, hos profeterna och i psalmerna" (Luk 24:44). På så sätt råder det ett ömsesidigt beroende mellan Jesus som Guds levande

Ord (Joh 1:1, 14, Upp 19:13) och Bibeln som Guds skrivna ord (Joh 10:35), där Jesus vittnar om Bibeln och Bibeln vittnar om Jesus (Joh 5:39, 46). Vi lär känna Jesus och får del av frälsningen endast genom Guds ord i Bibeln, "de heliga Skrifterna som kan göra dig vis, så att du blir frälst genom tron i Kristus Jesus" (2 Tim 3:15).

Apostlarna

Jesus utvalde tolv apostlar till att vara hans auktoriserade vittnen som skulle bevara allt han sagt och gjort för att föra det vidare till världens alla folk (Matt 28:20, Luk 24:47f, Joh 17:8, 20). Till sin hjälp skulle de ha samme helige Ande som hade talat genom profeterna och som nu skulle påminna dem om allt Herren Jesus hade sagt (Joh 14:26). Apostlarna fick en särskild fullmakt som Jesu sändebud: "Den som lyssnar till er lyssnar till mig, och den som förkastar er förkastar mig. Och den som förkastar mig, han förkastar honom som har sänt mig" (Luk 10:16, Joh 13:20). Apostlarnas undervisning och skildring av Jesu ord och gärningar bildade en helig skrifsamling, Nya testamentet, som tillsammans med Gamla testamentets Skrifter utgör Bibeln (2 Petr 3:15f). Därför är de som tror på Bibeln "upbyggda på apostlarnas och profeternas grund, där hörnstenen är Kristus Jesus själv" (Ef 2:20).

Skriftens inspiration

Bibeln lär om sig själv att "Hela Skriften är utandad av Gud" (2 Tim 3:16). Liksom andedräkten följer med ordet som talas, så är den helige Ande en oskiljaktig del av Guds ord i Skriften (Joh 6:63). Denna "utandning" brukar på latin kallas "inspiration".

Inspirationen innebär att profeternas och apostlarnas ord samtidigt är Guds ord och ska tas emot som sådant (1 Tess 2:13). Detta betyder inte att den helige Ande skulle ha dikterat orden på ett mekaniskt sätt som raderat ut de bibliska författarnas egna personligheter. Gud har använt de olika författarnas särart så att deras personliga prägel lyser fram i ordval och formuleringar, men det är ändå den helige Ande som gett dem orden så att Skriften kallas Guds ord (Joh 10:35), "levande och verksamt" och "skarpare än något tveeggat svärd" (Hebr 4:12).

Skriftens kanonisering

Den process genom vilken kyrkan erkände de skrifter som profeterna och apostlarna fått från Gud kallas "kanonisering" (av grek. *kanon*, "regel,

rättesnöre", Gal 6:16). Gamla testamentets hebreiska kanon sanktionerades av Herren Jesus genom att han gång på gång citerade och hänvisade till "lagen och profeterna" (Matt 5:17). Nya testamentets grekiska skrifter blev allmänt erkända och citerade som helig Skrift redan i generationen efter apostlarna ("de apostoliska fäderna") på tidigt 100-tal e. Kr. (se även 2 Petr 3:15f).

Med tiden började det också komma förfalskningar, gnostiska evangelier som sökte lägga kroppsfraktande läror i Jesu mun, helt utan kontakt med den judiska ursprungsmiljö som präglade de äkta evangelierna. Därför ställde kyrkan upp tre kriterier för att avgränsa sin kanon. En nytestamentlig skrift skulle vara:

- 1) **apostolisk**, alltså skriven av en apostel (Matteus, Johannes, Paulus, Petrus) eller under direkt apostoliskt överinseende (Markus som Petrus tolk och Lukas som Paulus följeslagare, samt Herren Jesu bröder Jakob och Judas)
- 2) **universell**, alltså använd av församlingar över hela Romarriket som läsning i gudstjänsten
- 3) **renlärig**, alltså överensstämmande med Nya testamentets vittnesbörd som helhet

Denna granskning var så noggrann att sju av de sista böckerna i Nya testamentet (Hebr, Jak, 2 Petr,

2-3 Joh, Jud och Upp) krävde ingående diskussioner mellan öst- och västkyrkan innan man vid de stora kyrkomöten på 300-talet e. Kr. enades om deras plats bland de skrifter som varit erkända ända från början.

Gud har vakat över sitt ord

Eftersom Guds ord är dyrbarare än guld (Ps 19:11) och ska förmedlas till alla folk (Matt 28:20) har fornyrkan gjort oräkneliga avskrifter av apostlarnas grekiska originalmanuskript. Av dessa finns cirka 5 000 st bevarade till idag, varav de tidigaste härstammar från 100-talet e. Kr (detta kan jämföras med verk av Platon och Julius Caesar som kan vara belagda i ett tiotal sena avskrifter men ändå anses tillförlitliga). Dessa tusentals handskrifter, som är anmärkningsvärt samstämmiga, har sammanställts i en vetenskaplig utgåva (Nestle-Aland) av Nya testamentets grekiska grundtext som legat till grund för Svenska Folkbiblens översättning.

Även Gamla testamentets hebreiska text finns mycket tidigt belagd genom Dödhavsrullarna, som härstammar från århundradena strax före och efter vår Herre Jesu födelse. Genom dessa vittnesbörd kan vi med textforskningsgens hjälp följa de heliga Skrifternas väg genom historien fram till våra dagar och se hur Gud har varit trofast att uppfylla det löfte han gav: "Jag skall vaka över mitt ord" (Jer 1:12).

Vad säger Bibeln om sig själv?

Bibelns ord består

allt han lovat har slagit in	1 Kung 8:56
ditt ord står för evigt	Ps 119:89
Guds ord förblir i evighet	Jes 40:8
inte en bokstav ska förgå	Matt 5:18
mina ord ska aldrig förgå	Matt 24:35
Skriften kan inte göras om intet	Joh 10:35
orubbliga uttalanden	Hebr 6:18

Bibelns ord får inte ändras

inte lägga till, inte ta bort	5 Mos 4:2
lägg ingenting till hans ord	Ords 30:6
vi förfalskar inte Guds ord	2 Kor 4:2
förvränga Skriften till eget fördärv	2 Petr 3:16
plågor på den som lägger till	Upp 22:18f

Bibeln är inspirerad av Gud

HERRENS Ande har talat genom mig	2 Sam 23:2
har varnat genom sina profeter	2 Kung 17:13
ta en bokrulle och skriv mina ord	Jer 36:2
HERRENS ord genom profeterna	Sak 7:12
förkunnar med ord som Anden lär	1 Kor 2:13
hela Skriften är utandad av Gud	2 Tim 3:16f
talat genom profeterna och Sonen	Hebr 1:1f
inte genom egen utläggning	2 Petr 1:20f
detta är Jesu Kristi uppenbarelse	Upp 1:1
skriv, dessa ord är sanna	Upp 21:5

Bibeln är lärans grund

de ska höra mina ord och lära sig	5 Mos 4:10
ni ska lära era barn mina ord	5 Mos 11:19
undervisa ur HERRENS lagbok	2 Krön 17:9
studera HERRENS lag och lära ut rätt	Esra 7:10
läste Guds lag och utlade texten tydligt	Neh 8:8
samlades för att studera lagens ord	Neh 8:13
om de inte talar enligt detta ord	Jes 8:20
inte gå utöver vad Skriften säger	1 Kor 4:6
tala i enlighet med Guds ord	1 Petr 4:11

Bibeln vittnar om Jesus Kristus

idag har det gått i uppfyllelse	Luk 4:21
allt som är skrivet om mig	Luk 24:44f
Skrifterna vittnar om mig	Joh 5:39
nedskrivna för att ni ska tro	Joh 20:31
det han förutsagt genom profeterna	Apg 3:18
evangelium är utlovat i Skrifterna	Rom 1:2
profeterna förutsade Kristi lidanden ...	1 Petr 1:10f

Bibeln är given för att läsas

ska läsa i den i alla sina livsdagar	5 Mos 17:19
efterforska i HERRENS bok och läs	Jes 34:16
de forskade dagligen i Skriften	Apg 17:11
allt är skrivet till vår undervisning	Rom 15:4
skrevs ner för att varna oss	1 Kor 10:11
salig är den som läser	Upp 1:3

Bibelns ord är ett ljus i mörkret

hans bud är klart, upplyser ögonen	Ps 19:9
ditt ord är mina fötters lykta	Ps 119:105
dina ord ger ljus åt enkla människor ...	Ps 119:130
det profetiska ordet är ett ljus	2 Petr 1:19

Bibelns ord renar och förvandlar

ett rent liv genom ditt ord	Ps 119:9
som en eld och likt en slägg	Jer 23:29
ni är rena i kraft av det ord jag talat	Joh 15:3
helga dem i sanningen, ditt ord	Joh 17:17
skarpare än ett tveeggat svärd	Hebr 4:12f
renade genom att lyda sanningen	1 Petr 1:22

Bibelns ord är mat för själen

större skatt än dagligt bröd	Job 23:12
sötare än honung	Ps 119:103
mätta din mage med rullen jag ger	Hes 3:3
dina ord kom och jag åt dem	Jer 15:16
leva av varje ord från Guds mun	Matt 4:4
längta efter den andliga mjölken	1 Petr 2:2

Bibelns ord ska bevaras i hjärtat

du ska lägga dessa ord på hjärtat	5 Mos 6:6
så att jag inte syndar mot dig	Ps 119:11
gag ska lägga min lag i deras inre	Jer 31:33
Maria bevarade allt i sitt hjärta	Luk 2:19
behåll ordet i ett uppriktigt hjärta	Luk 8:15
ordet är nära dig, i ditt hjärta	Rom 10:8
låt Kristi ord bo hos er	Kol 3:16

Bibelns ord förmedlar frälsning

titl frälsning för den som tror	Rom 1:16
trons ord som vi predikar	Rom 10:8f
frälsta genom evangeliet	1 Kor 15:2
kan göra dig vis så att du blir frälst ...	2 Tim 3:15
ordet är inplanterat för att frälsa	Jak 1:21
född på nytt genom Guds ord	1 Petr 1:23
skriver så ni vet att ni har evigt liv	1 Joh 5:13

Kända bibelberättelser

GAMLA TESTAMENTET

Skapelsen (Adam och Eva)	1 Mos 1-2
Syndafallet	1 Mos 3
Kain och Abel	1 Mos 4
Floden (Noas ark)	1 Mos 6-9
Babels torn	1 Mos 11
Abrahams kallelse	1 Mos 12
Sodom och Gomorra	1 Mos 18:16f
Abraham offerar Isak	1 Mos 22
Jakob tar Esaus välsignelse	1 Mos 27
Jakobs dröm om himlastegen	1 Mos 28:10f
Jakob brottas med Gud	1 Mos 32:22f
Josef säljs till Egypten	1 Mos 37
Mose i vassen	2 Mos 2
Den brinnande busken	2 Mos 3
Egyptens tio plågor	2 Mos 7-11
Påskalammet (Uttaget)	2 Mos 12
Röda havet delas	2 Mos 14
Tio Guds bud	2 Mos 20, 5 Mos 5
Guldkalven	2 Mos 32
Den prästerliga välsignelsen	4 Mos 6:24f
Bileams åsna	4 Mos 22:22f
Hör, Israel! (Det största budet)	5 Mos 6:4f

Josua vid Jerikos murar	Jos 6
Debora	Dom 4-5
Gideon	Dom 6-8
Simson och Delila	Dom 16

Profeten Samuels kallelse	1 Sam 3
David smörjs till kung	1 Sam 16
David och Goliat	1 Sam 17
David och Bat-Seba	2 Sam 11
Salomo ber om vishet	1 Kung 3*
Eliä och Baalsprofeterna	1 Kung 18:20f
Eliäs himmelsfärd	2 Kung 2

Jobs prøvningar	Job 1-2
Herren är min herde	Ps 23
Syndabekännelsen	Ps 51
Under den Högstes beskydd	Ps 91
Du omsluter mig på alla sidor	Ps 139
Allt är förgängligt	Pred 1

Profeten Jesajas kallelse	Jes 6
Ett barn blir oss fött	Jes 9
Herrens lidande tjänare	Jes 53
De förtorkade benens dal	Hes 37
De tre i den brinnande ugnen	Dan 3
Daniel i lejongropen	Dan 6
Jona och den stora fisken	Jona 1-2

* Parallellt i Krönikeböckerna, se ställets fotnot.

NYA TESTAMENTET

Maria och ängeln	Luk 1:26f
Jesu födelse	Luk 2:1f
De vise männen	Matt 2:1f
Jesus som tolvåring i templet	Luk 2:41f

Johannes Döparen	Matt 3*
Jesus döps av Johannes	Matt 3:13f*
Jesus frestas i öknen	Matt 4:1f*
Jesus i Nasarets synagoga	Luk 4:14f
De första lärjungarna	Matt 4:18f*

Bergspredikan	Matt 5-7
Saligprisningarna	Matt 5:1f
Herrens bön (Fader vår)	Matt 6:9f*
Den gyllene regeln	Matt 7:12
Den barmhärtige samariten	Luk 10:23f
Den återfunne sonen	Luk 15:11f

Jesus och Nikodemus	Joh 3
Jesus och den samaritiska kvinnan	Joh 4
Jesus och äktenskapsbryterskan	Joh 8
Jesus och barnen	Matt 19:13f*
Jesus och Sackeus	Luk 19

Petrus Messiasbekännelse	Matt 16:13f*
Jesus på härlighetens berg	Matt 17*
Jesus rider in i Jerusalem	Matt 21*
Jesus rensar templet	Matt 21:12f*
Den första nattvarden	Matt 26:26f*
Jesus tvättar lärjungarnas fötter	Joh 13
Jesus i Getsemane	Matt 26:36f*
Judaskysnen	Matt 26:47f*
Jesus korsfästelse	Matt 27:32f*
Den tomma graven	Matt 28*
Jesus visar sig för lärjungarna	Luk 24:36f*
Missionsbefallningen	Matt 28:18f
Jesu himmelsfärd	Luk 24:50f, Apg 1

Pingstdagen	Apg 2
Stefanus stenas	Apg 6-7
Paulus omvändelse	Apg 9
Kornelius omvändelse	Apg 10
Paulus på Areopagen	Apg 17

Rättfärdig genom tro	Rom 1-8
Nattvardens instiftelseord	1 Kor 11:23f
Kärlekens lov	1 Kor 13
Andens frukt	Gal 5:22f
Guds vapenrustning	Ef 6:10f
Apokalypsens fyra ryttare	Upp 6
Det nya Jerusalem (Himlen)	Upp 21-22

* Parallellt i övriga evangelier, se ställets fotnot.

Rubrikindex

Första Moseboken		Esau ber om Isaks välsignelse	31
Världens skapelse	11	Jakob flyr till Haran	32
I. HIMLENS OCH JORDENS		Esau tar sig ännu en hustru	32
FORTSATTA HISTORIA 2:4-4:26	12	Jakobs dröm i Betel	32
Syndafallet	12	Jakob kommer till Laban	33
Syndafallets följder	13	Jakob tar tjänst hos Laban	33
Kain och Abel	13	Jakobs barn	33
Kains släkttavla	13	Jakobs avtal med Laban	34
Set	14	Jakob flyr från Laban	35
II. ADAMS FORTSATTA HISTORIA 5:1-6:8	14	Laban förföljer Jakob	35
Sets släkttavla	14	Jakob och Laban försonas	36
Människornas ondska växer	14	Jakob förbereder mötet med Esau	36
III. NOAS FORTSATTA HISTORIA 6:9-9:29	15	Jakob kämpar vid Jabbok	37
Noa	15	Jakob möter Esau	37
Floden förutsägs och arken byggs	15	Väldtåkten mot Dina	38
Floden kommer	15	Gud välsignar Jakob i Betel	39
Floden upphör	16	Rakel dör	39
Noas offer och Herrens löfte	16	Jakobs söner	39
Gud sluter förbund med Noa	16	Isak dör	40
Noa och hans söner	17	IX. ESAUS FORTSATTA HISTORIA 36:1-37:1	40
IV. NOAS SÖNERS FORTSATTA HISTORIA 10:1-11:9	17	Esaus släkt	40
Noas söners släkttavla	17	Seirs släkt	40
Babels torn och språkförbistringen	18	Edoms kungar	40
V. SEMS FORTSATTA HISTORIA 11:10-26	18	X. JAKOBS FORTSATTA HISTORIA 37:2-50:26	41
VI. TERAS FORTSATTA HISTORIA 11:27-25:11	18	Josef och hans bröder	41
Gud kallar Abram	18	Josefs drömmar	41
Abram i Egypten	19	Josef blir såld till Egypten	41
Abram åter i Kanaan	19	Juda och Tamar	42
Abram och Lot	19	Josef hos Potifar	43
Abram flyttar till Hebron	19	Hovmästarens och bagarens drömmar	43
Abram räddar Lot	19	Faraos drömmar	44
Abram välsignas av Melkisedek	20	Josef upphöjs	45
Herren sluter förbund med Abram	20	Josefs bröder återvänder till Egypten	46
Hagar och Ismael	21	Josefs bröder återvänder till Kanaan	46
Löftet om Isak	21	Josef provar sina bröder	47
Omskärelse	21	Juda vädjar för Benjamin	48
Herren besöker Abraham	22	Josef ger sig till känna	48
Abraham vädjar för Sodom	22	Jakob flyttar till Egypten	49
Synden i Sodom	23	Jakobs släkt	49
Lot lämnar Sodom	23	Mötet med Josef	50
Sodom och Gomorra går under	24	Jakob inför farao	50
Moabiternas och ammoniternas ursprung	24	Hungersnödens följder för egyptierna	50
Abraham och Abimelek	24	Jakobs sista önskan	51
Isaks födelse	25	Jakob välsignar Josef och hans söner	51
Ismael och Hagar drivs bort	25	Jakob välsignar sina söner	52
Abraham sluter förbund med Abimelek	25	Jakob dör	52
Abraham offerar Isak	26	Jakob blir begravd	53
Nahors släkttavla	26	Bröderna ber Josef om förlåtelse	53
Sara dör. Abraham köper gravplats	26	Josef dör	53
Rebecka blir Isaks hustru	27	Andra Moseboken	
Abrahams söner med Keturah	29	Israeliterna blir slavar i Egypten	53
Abraham dör och blir begravd	29	Moses födelse och räddning	54
VII. ISMAELS FORTSATTA HISTORIA 25:12-18	29	Mose flyr till Midjan	54
Ismaels släkttavla	29	Gud kallar Mose vid den brinnande busken	55
VIII. ISAKS FORTSATTA HISTORIA 25:19-35:29	29	Mose får makt att göra under	55
Esau och Jakobs födelse	29	Mose återvänder till Egypten	56
Esau säljer sin förstfödslov	29	Mose och Aron inför farao	56
Isak i Gerar	30	Guds löfte om befrielse	57
Isak och Abimelek sluter förbund	30	Moses och Arons släkttavla	57
Esau hustru	31	Herrens befallning genom Mose och Aron	58
Isak välsignar Jakob	31	Arons stav	58
		Den första plågan – Nilens vatten förvandlas till blod	58
		Den andra plågan – paddorna	59
		Den tredje plågan – myggen	59